

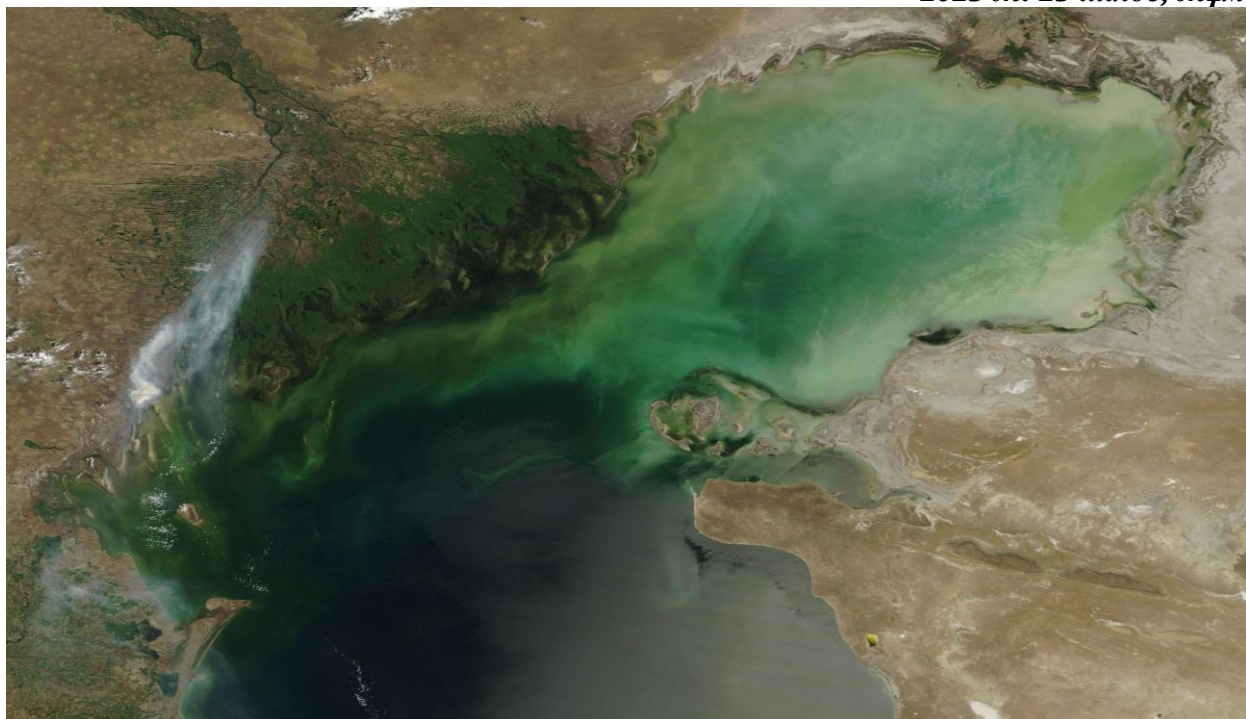

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«КАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ № 30 БЮЛЛЕТЕНІ

2025 ж. 25 шілде, жұма

1-сурет. 2025 ж. 23 шілдедегі ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

**2025 Ж. 24 – 29 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ ЖӘНЕ ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ
БОЛЖАМЫ**

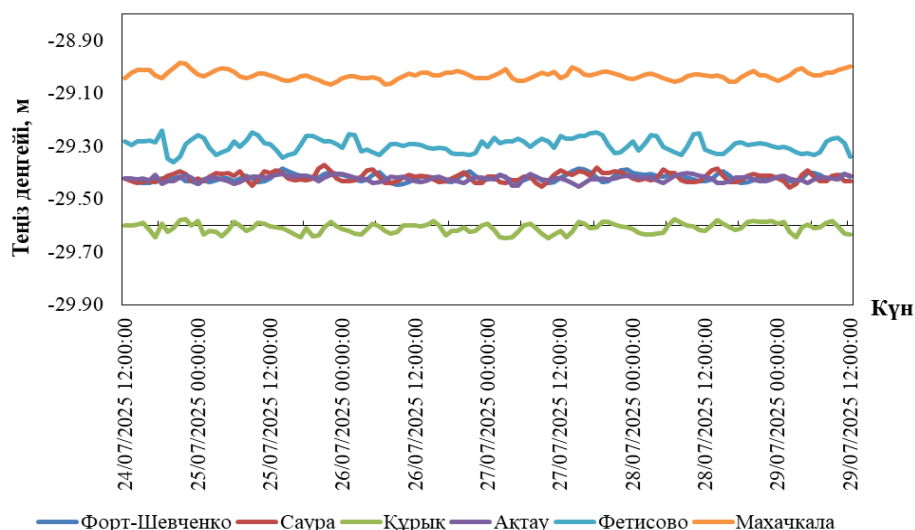
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

24 – 29 шілде аралығында теңіз деңгейінің минус 29,36 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,98 м-ден минус 29,65 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Құрық, Саура, Фетисово, Ақтау және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2025 Ж. 24 – 29 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

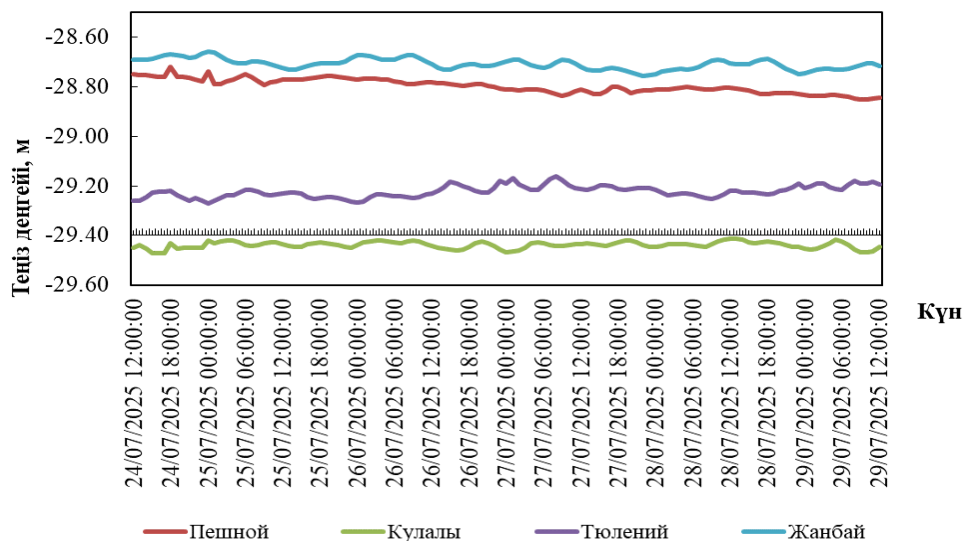
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,04 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,66 м-ден минус 29,47 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Құлалы, Тюлений, Пешной және Жанбай аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-138 (-29,38)	27/07/2025 15:00:00	-145 (-29,45)	26/07/2025 09:00:00	-142 (-29,42)
Саура	-137 (-29,37)	25/07/2025 21:00:00	-145 (-29,45)	29/07/2025 02:00:00	-142 (-29,42)
Құрық	-157 (-29,57)	28/07/2025 07:00:00	-165 (-29,65)	27/07/2025 03:00:00	-161 (-29,61)
Ақтау	-140 (-29,40)	28/07/2025 09:00:00	-145 (-29,45)	27/07/2025 15:00:00	-142 (-29,42)
Фетисово	-124 (-29,24)	24/07/2025 18:00:00	-136 (-29,36)	24/07/2025 20:00:00	-129 (-29,29)
Махачкала	-98 (-28,98)	24/07/2025 21:00:00	-106 (-29,06)	26/07/2025 07:00:00	-103 (-29,03)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-72 (-28,72)	24/07/2025 18:00:00	-85 (-28,85)	29/07/2025 10:00:00	-80 (-28,80)
Кулалы	-141 (-29,41)	28/07/2025 13:00:00	-147 (-29,47)	24/07/2025 16:00:00	-144 (-29,44)
Тюлений	-116 (-29,16)	27/07/2025 08:00:00	-127 (-29,27)	25/07/2025 00:00:00	-122 (-29,22)
Жанбай	-66 (-28,66)	25/07/2025 00:00:00	-76 (-28,76)	27/07/2025 22:00:00	-71 (-28,71)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2025 Ж. 17 – 23 ШІЛДЕ АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,11 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,67 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,49 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,28 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,99 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,52 м-ге сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikh@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
